

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 18 stycznia 2023 r.

Poz. 76

OBWIESZCZENIE MINISTRA SPORTU I TURYSTYKI¹⁾

z dnia 4 stycznia 2023 r.

w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Planowanie i prowadzenie zajęć ze wspinaczki sportowej” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji rynkowej „Planowanie i prowadzenie zajęć ze wspinaczki sportowej” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Sportu i Turystyki: *K. Bortniczuk*

¹⁾ Minister Sportu i Turystyki kieruje działem administracji rządowej – kultura fizyczna, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki (Dz. U. poz. 1946).

**INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI RYNKOWEJ „PLANOWANIE I PROWADZENIE ZAJĘĆ ZE WSPINACZKI SPORTOWEJ”
DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI**

1. Nazwa kwalifikacji rynkowej

Planowanie i prowadzenie zajęć ze wspinaczki sportowej

2. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat

3. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej i warunki przedłużenia jego ważności

Certyfikat jest ważny 5 lat. Warunkiem przedłużenia są:

- odbycie doszkolenia unifikującego w wymiarze minimum 12 godzin zajęć na obiektach wspinaczkowych i 4 godzin wykładów, prowadzonego przez instytucje certyfikujące kwalifikację „Planowanie i prowadzenie zajęć ze wspinaczki sportowej” lub podmioty przez nie wskazane,
- przedstawienie zaświadczenie oukończenia kursu udzielenia pierwszej pomocy w wymiarze nie mniejszym niż 8 godzin, nie wcześniej niż 3 lata przed przystąpieniem do recertyfikacji, zawierającego następujące tematy:
 - ocena sytuacji i zabezpieczenie miejsca wypadku,
 - ocena stanu poszkodowanego,
 - kontrola czynności życiowych,
 - postępowanie z poszkodowanym nieprzytomnym,
 - podstawowe czynności podtrzymywania życia,
 - postępowanie w przypadku zachorowań i stanów nagłych, bólu w klatce piersiowej, drgawek,
 - postępowanie w przypadku kwotoków, poważnych ran, oparzeń i odmrożeń,
 - postępowanie w przypadku urazów kostno-stawowych oraz urazów głowy i kregosłupa,
 - przedstawienie aktualnego zaświadczenie lekarskiego o braku przeciwwskazań do uprawiania wspinaczki i prowadzenia zajęć,
 - przedstawienie wykazu potwierdzającego przejście przynajmniej 20 dróg o trudności minimum 7a w trakcie posiadania kwalifikacji.
- Odnowienie jest możliwe w okresie do 24 miesięcy od upływu terminu ważności certyfikatu.

4. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji rynkowej oraz odniesienie do poziomu Sektoralnej Ramy Kwalifikacji

4 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK), 4 poziom Sektoralnej Ramy Kwalifikacji w sektorze sport

5. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji rynkowej

Osoba posiadająca kwalifikacje jest gotowa do samodzielnego planowania, organizowania i przeprowadzenia zajęć ze wspinaczki sportowej na drogach ubezpieczonych. Wspomaga uczestników w procesie nauczania/uczenia się, m.in. udzielając wskazówek i korygując błędy. Posiadacz kwalifikacji na podstawie zdiagnozowanych potrzeb i możliwości uczestników, wykorzystując wiedzę z zakresu dydaktyki oraz teorii prowadzenia zajęć sportowych, przygotowuje plan szkolenia i konspekt zajęć doskonalą poziom sprawności fizycznej, umiejętności ruchowych uczestników i przeznakuje wiedzę na temat sposobów bezpiecznego korzystania ze sprzętu. Podejmowane czynności wykonyuje z wykorzystaniem wiedzy dotyczącej bezpiecznej wspinaczki sportowej na/w obiektach wspinaczkowych. Osoba posiadająca kwalifikację swoją swobodnie porusza się po obiektach wspinaczkowych i demonstruje nauczone techniki.

Zestaw 1. Wspinaczka jako dyscyplina sportowa

Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje dyscyplinę	<ul style="list-style-type: none"> – omawia historię wspinaczki, – opisuje rolę i zadania instruktora wspinaczki, – omawia skale wspinaczkowe, – omawia style i taktyki pokonywania dróg wspinaczkowych (np. w skałach, na boulderingu, w czasie zawodów), – omawia aktualne możliwości uprawiania wspinaczki w Polsce i na świecie, – omawia różne formacje skalne i techniki ich pokonywania, – charakteryzuje wspinaczkę jako dyscyplinę sportu oraz formę rekreacji, – omawia prawa fizyki występujące w czasie uprawiania wspinaczki, – opisuje zasady utrzymania stabilności ciała w czasie uprawiania wspinaczki, – omawia przeciwwskazania do uprawiania wspinaczki, – omawia przepisy prawne regulujące kwestie dostępu do rejonów wspinaczkowych, – omawia ścieżki rozwoju umiejętności wspinaczkowych.
Opisuje strukturę organizacyjną dyscypliny	<ul style="list-style-type: none"> – omawia organizację systemu współzawodnictwa sportowego we wspinaczce w Polsce i na świecie, – omawia zasady organizacji wspinaczkowego, – omawia zasady rozgrywania konkurencji wspinaczkowych.
Charakteryzuje sprzęt wspinaczkowy	<ul style="list-style-type: none"> – omawia rodzaje uprzemysłowionej wspinaczkowej, – omawia rodzaje butów wspinaczkowych, – omawia rodzaje sprzętu asekuracyjnego i ich zastosowania, w tym przyrządów, lin, taśm, karabinków asekuracyjnych i ekspresów.
Charakteryzuje zasady bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> – omawia sposoby oceny stanu sprzętu wspinaczkowego, – omawia sposoby konserwacji sprzętu wspinaczkowego, – omawia zasady użycia sprzętu wspinaczkowego, w tym automatów do autoasekuracji typu trublue,

	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zagrożenia naturalne w trakcie wspinaczki w terenie (np. kruszyna skalna, wyladowania atmosferyczne) i sposoby reagowania na nie, – omawia zagrożenia w trakcie wspinaczki na sztucznych obiektach (np. łączenie między materacami, dziura w materacu), – omawia najczęściej występujące urazy w czasie wspinaczki, – omawia zasady bezpiecznego przebywania w/na obiektach wspinaczkowych, – omawia bezpieczeństwo własne, – omawia sygnały alarmowe i reakcje na nie, – omawia komendy wspinaczkowe, – omawia zakres odpowiedzialności prawnej instruktora wspinaczki, – omawia rodzaje oraz wymgi dotyczące ubezpieczeń wspinaczy w krajach europejskich.
--	---

Zestaw 2. Demonstrowanie umiejętności wspinaczkowych

Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Pokonuje drogę wspinaczkową o trudności 6c z dolną asekuracją	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje i zakłada własny sprzęt wspinaczkowy, – przywiązuje linę do uprzęży, – stosuje kontrolę partnerską: sprawdza prawidłowość założenia uprzęży i sprzętu asekuracyjnego u partnera, – maksymalnie w drugiej próbie pokonuje drogę wspinaczkową, w sposób bezpieczny i poprawny, bez odpadnięcia, stosując w czasie prowadzenia poprawne komendy, – bezpieczne przewijaję się przez stanowisko asekuracyjne.
Wiąże węzły	<ul style="list-style-type: none"> – demonstruje techniki wiązania węzłów na linie: ósemka, kluczka, flagowy oraz omawia zasady ich użycia, – demonstruje techniki wiązania węzłów samozaciskowych: bloker, stoper i prusik oraz omawia zasady ich użycia.
Zakłada stanowisko asekuracyjne	<ul style="list-style-type: none"> – buduje stanowisko dla „wędki” z dwóch punktów asekuracyjnych bez punktu centralnego, – buduje stanowisko dla „wędki” z wykorzystaniem stałego stanowiska z punktem centralnym w sposób oszczędzający kolchę stanowiska, – buduje prawidłowe stanowisko kierunkowe (np. motylek, pajaczek).
Demonstruje techniki wspinaczkowe	<ul style="list-style-type: none"> – demonstruje technikę frontalną, – demonstruje technikę wspinaczki w przewieszeniu (boczną/skrętną), – demonstruje technikę stabilizacji ciała (efekt zawiasu), – demonstruje technikę rozpierania, – demonstruje technikę odpoczynku.

Asekuruje wspinającego się	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje i zakłada własny sprzęt wspinaczkowy, – wpina karabinek zakręcanym z przyrządem asekuracyjnym do uprzęży i linię do przyrządu asekuracyjnego w sposób niwelujący możliwość zgubienia sprzętu, – stosuje kontrolę partnerską: sprawdza prawidłowość założenia uprzęży i przywiązania się partnera, – asekuruje wspinającego się przed wpięciem pierwszego punktu asekuracyjnego, – asekuruje wspinającego się z wykorzystaniem przyrządu nieautomatycznego i półautomatycznego lub automatycznego, – wiąże węzeł flagowy w czasie asekuracji z nieautomatycznego przyrządu asekuracyjnego, – reaguje na komendy wspinającego się, – opuszcza wspinającego się na ziemię, – klaruje linię i przygotowuje ją do transportu.
Demonstruje techniki zjazdu	<ul style="list-style-type: none"> – demonstruje technikę samodzielnego jazdu ze stanowiska w wysokim przyrządzie, – omawia technikę bezpiecznego wycofania się z drogi wspinaczkowej przed jej ukończeniem z różnego rodzaju punktów asekuracyjnych (ring, spit), – demonstruje technikę podchodzenia (prusikowania) z użyciem repsnurów.
Demonstruje techniki bezpiecznego odzyskiwania sprzętu z drogi wspinaczkowej	<ul style="list-style-type: none"> – demonstruje techniki odzyskiwania sprzętu z drogi wspinaczkowej przewieszonej, – demonstruje techniki odzyskiwania sprzętu z drogi wspinaczkowej przebiegającej traversem.
Zestaw 3. Teoretyczne podstawy planowania zajęć ze wspinaczki sportowej	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje teorię i metodykę sportu stosowane w planowaniu zajęć ze wspinaczki	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje metody nauczania ruchu i formy organizacyjne prowadzenia zajęć stosowane w procesie nauczania wspinaczki, – omawia zasady nauczania technik stosowanych we wspinaczce, – klasyfikuje i omawia środki dydaktyczne stosowane w procesie nauczania wspinaczki w różnych grupach wiekowych, w tym: dobór i przygotowanie sprzętu, miejsce zajęć, ćwiczenia, gry i zabawy oraz pomoce dydaktyczne, – charakteryzuje cykle treningowe (makrocycle, mezocycle, mikrocycle), – charakteryzuje etapy szkolenia sportowego, – opisuje cele i zadania poszczególnych części jednostki treningowej, – omawia zasady przygotowania miejsca do zajęć ze wspinaczki.
Opisuje zagadnienia psychospołeczne dotyczące procesu nauczania – uczenia się	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sposoby budowania pozytywnych relacji z uczestnikami w grupie, – opisuje techniki motywacji w procesie nauczania, – opisuje sposoby zarządzania stresem.

Zestaw 4. Planowanie i realizowanie zajęć ze wspinaczki sportowej	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Przygotowuje zajęcia ze wspinaczki	<ul style="list-style-type: none"> – określa cel główny szkolenia, – przygotowuje, w odniesieniu do celu, plan szkoleniowy, – wyznacza cele jednostki szkoleniowej, – dobiera ćwiczenia do tematu zajęć, – dobiera sprzęt w zależności od wieku, budowy i umiejętności uczestnika, – planuje przebieg zajęć, uwzględniając elementy takie jak: treści zajęć, dozowanie ćwiczeń, wykorzystanie miejsca ćwiczeń, ustawienie uczestników zajęć itd., – uzasadnia dobór komponentów planu treningowego (treść, intensywność, objętość, częstotliwość) oraz uzasadnia ich dobór do zróżnicowanych potrzeb, możliwości i zainteresowań uczestników, jak również innych warunków (np. pogodowych, infrastruktury), – przygotowuje konspekt zajęć uwzględniający: cel zajęć i czas ich trwania, metody nauczania, środki dydaktyczne, formy organizacyjne, prognostowane warunki atmosferyczne, wiek i leczelność grupy, z zachowaniem obowiązującej we wspinaczce terminologii.
Organizuje zajęcia	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje sprzęt do prowadzenia zajęć, w tym sprawdza jego stan techniczny i kompletność, – przygotowuje miejsce zajęć (np. sprawdza homologację ściany, ułożenie materaców lub crashpadów, natężenie ruchu), – zakłada stanowiska i przygotowuje liny do wspinaczki z górną asekuracją, – ustala poziom umiejętności wspinackowych oraz warunki psychofizyczne uczestników szkolenia, – dokonuje podziału uczestników na zespoły, – dobiera sprzęt dla uczestników zajęć,
Prowadzi zajęcia	<ul style="list-style-type: none"> – omawia temat i cel zajęć z uczestnikami, – omawia zasady bezpiecznego korzystania z obiektów szkoleniowych, – prowadzi rozgrzewkę, – utrzymuje kontakt z grupą (np. nawiązuje kontakt wzrokowy, reaguje na sygnały zmęczenia, na sygnały braku zrozumienia instrukcji, komunikuje się z uczestnikami z zachowaniem obowiązującej terminologii), – egzekwuje prawidłowe ustawnie i poruszanie się uczestników podczas zajęć, – ustawa się względem grupy, umożliwiając wszystkim uczestnikom dobrą widoczność prezentowanych ćwiczeń, – stosuje zróżnicowane metody nauczania, formy organizacyjne i środki dydaktyczne dostosowane do celu zajęć i możliwości uczestnika, – naucza technik wspinackowych, – opisuje i demonstruje stosowane ćwiczenia, – nadzoruje i kontroluje wykonywanie ćwiczeń przez uczestników, – koryguje błędy techniczne i taktyczne, – mobilizuje do wysiłku fizycznego, w tym stosuje zachęty słowne, pochwały,

	<ul style="list-style-type: none">– reaguje w sytuacjach niebezpiecznych,– omawia zgodne z etyką wspinaczką postawę i zachowanie,– przygotowuje i prowadzi zajęcia teoretyczne,– podsumowuje zajęcia i poziom realizacji zadania.
--	--

6. Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających validację

1. Etap weryfikacji

1.1. Metody

W czasie weryfikacji możliwe jest stosowanie następujących metod:

- analiza dowodów i deklaracji,
- test teoretyczny,
- rozmowa z komisją walidacyjną, zwana dalej „komisją” (wywiad swobodny),
- obserwacja w warunkach symulowanych lub rzeczywistych.

1.2. Zasoby kadrowe

Komisja składa się z minimum 2 osób.

Każdy z członków komisji musi spełniać następujące wymagania:

- posiada co najmniej tytuł instruktora wspinaczki Polskiego Związku Alpinizmu (PZA) lub kwalifikację „Planowanie i prowadzenie zajęć ze wspinaczki sportowej” lub legitymację instruktora sportu o specjalności wspinaczka sportowa wydaną przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829),
- odbył w ciągu ostatnich 3 lat unifikację w zakresie wiedzy i umiejętności zawartych w kwalifikacji, zorganizowaną przez instytucję certyfikującą lub podmiot przez nią wskazany,
- przeprowadził minimum 180 dni szkoleniowych ze wspinaczki sportowej,
- posiada umiejętności związane z egzaminowaniem/ocenianiem (poświadczone zaświadczenie, oświadczenie, umową o pracę, kontraktami itp.).

Ponadto co najmniej 1 z członków komisji spełnia jeden z poniższych warunków:

- posiada doświadczenie w zakresie działań związanych z wdrażaniem Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji,
- uczestniczył jako członek komisji w co najmniej dwóch procesach walidacyjnych dotyczących niższej kwalifikacji.

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne

Za pomocą obserwacji w warunkach symulowanych i rzeczywistych potwierdzane jest posiadanie efektów uczenia się zawartych w zestawie 2 „Demonstrowanie umiejętności wspinaczkowych”.

Za pomocą testu teoretycznego połączonego z rozmową z komisją (wywiadem swobodnym) potwierdzane jest posiadanie efektów uczenia się zawartych w zestawie 1 „Wspinaczka jako dyscyplina sportowa” i 3 „Teoretyczne podstawy planowania zajęć ze wspinaczki sportowej”.

Pozitywne potwierdzenie efektów uczenia się zawartych w zestawach 1, 2 i 3 dopuszcza do odbycia 8-dniowej praktyki (minimum 64 godzin) w minimum 1 rejonie wspinaczkowym na naturalnych obiektach oraz na sztucznym obiekcie wspinaczkowym. W trakcie praktyki potwierdzane jest posiadanie efektów uczenia się zawartych w zestawie 4 „Planowanie i realizowanie zajęć ze wspinaczki sportowej”. Praktyka musi odbywać się u asesora walidacyjnego z listy określonej przez instytucję certyfikującą. Instytucja certyfikująca określa wymagania dla asesora.

Warunkiem potwierdzenia efektów uczenia się zawartych w zestawie 4 jest przedstawienie komisji dowodów i deklaracji, które zawierają:

- plan szkoleń wraz z wyznaczonymi celami,
- konseptły poszczególnych zajęć,
- karty praktyk,
- pozytywną opinię asesora walidacyjnego.

Karta praktyk wypełniana przez praktyka musi zawierać następujące elementy/zagadnienia:

- miejsce realizacji zajęć,
- rodzaje wykonywanych ćwiczeń,
- ocenę postępów uczestników zajęć.

Opinia asesora musi zawierać ocenę:

- znajomości zagadnień technicznych,
- znajomości terenu działania,
- dostrzegania i korygowania błędów popełnianych przez kursantów,
- bezpieczeństwa szkolenia,
- umiejętności dydaktycznych, w tym sposobu przekazywania informacji.

Instytucja certyfikująca zapewnia:

- dostęp do obiektu wspinaczkowego z drogami wspinaczkowymi o trudności 6c wymaganymi do przeprowadzenia weryfikacji,
- warunki umożliwiające przeprowadzenie testu teoretycznego,
- warunki umożliwiające przeprowadzenie rozmowy z kandydatem,
- listę asesorów walidacyjnych, u których możliwe jest odbycie praktyki,
- apteczki pierwszej pomocy,
- urządzenie do wideorejestracji obserwacji w warunkach symulowanych i rzeczywistych.

Sprzęt służący do asekuracji na drodze ubezpieczonej: atestowane liny pojedyncze, przyrządy asekuracyjne nieautomatyczne i automatyczne, półautomatyczne i skalne (wykaz przejść), zapewniane zgodnie z osobnymi ustaleniami.

2. Etapy identyfikowania i dokumentowania

Nie określa się.

7. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do validacji

Warunkiem przystąpienia do validacji jest przedstawienie dokumentów poświadczających:

- pełną zdolność do czynności prawnych,
- prowadzenie 20 dróg w stopniu trudności minimum 7a, w minimum dwóch różnych rejonach skalnych (wykaz przejść),

- ukończenie kursu udzielenia pierwszej pomocy w wymiarze nie mniejszym niż 8 godzin, nie wcześniej niż 3 lata przed przystąpieniem do validacji, zawierającego następujące tematy:
 - ocena sytuacji i zabezpieczenie miejsca wypadku,
 - ocena stanu poszkodowanego,
 - kontrola czynności życiowych,
 - postępowanie z poszkodowanym nieprzytomnym,
 - podstawowe czynności podtrzymywania życia,
 - postępowanie w przypadku zachorowań i stanów nagłych, bólu w klatce piersiowej, drgawek,
 - postępowanie w przypadku krwotoków, poważnych ran, oparzeń i odmrożeń,
 - postępowanie w przypadku urazów kostno-stawowych oraz urazów głowy i kręgosłupa,
 - wykształcenie średnie lub średnie branżowe,
 - niekaralność związaną z wykonywaniem działalności zawodowej w obszarze objętym kwalifikacją (oswiadczenie o niekaralności),
 - brak przeciwwskazań do uprawiania wspinaczki i prowadzenia zajęć (zaświadczenie lekarskie),
 - ubezpieczenie OC na czas weryfikacji na kwotę nie mniejszą niż 200 tys. zł,
 - inne ubezpieczenia wymagane przez prawo lokalne obowiązujące w miejscu i czasie prowadzenia validacji.
- Dodatakowo, każdy kandydat posiada: własną uprząż wspinaczkową i nieautomatyczny przyrząd asekuracyjny, 3 karabinki zakręcane typu HMS oraz 2 pętle z rep-sznura o średnicy 5–6 mm i długości minimum 60 cm. Asesor validacyjny ocenia i dopuszcza sprzęt do użycia w trakcie weryfikacji.
- Sprzęt służący do asekuracji na drodze ubezpieczonej (ekspresy, liny, atestowane taśmy wspinaczkowe, przyrządy asekuracyjne półautomatyczne i automatyczne) jest zapewniały zgodnie z osobnymi ustaleniami.

8. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat